

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СУНЬСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Яруллина, д.7а, с.Малая Сунь,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422173

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ СОН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Яруллин ур., 7а йорт, Кече Сон авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422173

тел.(факс): (85563) 3-07-03; e-mail: : Sun.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

Карар

"20" февраль 2023 г.

Постановление

№ 60

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законнар, Мамадыш районы Прокурорының 2022 елның 21 декабрэндәге 02-08-03 номерлы тәкъдиме, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлеге Уставы нигезендә Татартсан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлеге башкарма комитеты к а р а р б и р э:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын расларга.

2. Әлеге карарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo) шулай ук Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-коммуникация челтәрендә урнаштырырга.

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Сон авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

/М.Ф.Сәләхов/

Сон авыл жирлеге
Башкарма комитетының
20.02.2023 ел, N 60 карары
белән расланды

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә
кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
ПРОГРАММАСЫ**

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасы паспорты**

Программаның исеме:	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы
Программаның заказчысы:	Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру; - халыкның мәшгульлеген тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнестә эшләүчеләр санының еллык үсеше; - продукция житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүнең еллык гомуми үсеше күләмендә предприятиеләрнең өлеше; - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан керүче салымнан керемнәрнең өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү; эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү.

Программа белән идарә итү	Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганақлары	Жирлек бюджетыннан, шул исәптән еллар буенча бүлеп: 1) 2023 ел - 15 мең сум; 2) 2024 ел - 15 мең сум; 3) 2025 ел - 15 мең сум.
Программаны төп башқаручылар	Мамадыш муниципаль районының Сон авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Сон авыл жирлеге Советының социаль-икътисадый һәм бюджет-финанс мәсьәләләре буенча даими комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкның торышын анализлау.
2. кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү .
4. Эшқуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләре
5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

*

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкның торышын анализлау

кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү хужалық итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә эшқуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалық үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшқуарлыкның аерым ролен дәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенен төп тотрыклыландыручы сәяси көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятәтә эшсезлек һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм яшәү ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, оператив рәвештә булдырырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр кулланырга.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл җирлегендә эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяҗы туа.

Бүген җирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясә Хөкүмәтенен, Татарстан Республикасының һәм җирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте нәтижәсендә ныклы үсеш ала.

2. кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүнең төп факторлары булып дөгеләр тора:

- инвестиция ресурсларынан файдалану мөмкинлеге кыенлаша, кредит ресурсларынан файдалану кыенлыгы фонында үз финанс чараларының житмәве;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында җитәрлек дәрәжәдә хәбәрдар булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлегә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып дөгеләр тора:

эшкуарлык субъектларының югары булмаган социаль жаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны "конвертлы" формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Булган каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәгълүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтыяж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда максатчан эш алып бару юлы белән генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның көтелгән социаль-иқтисадый нәтижәләлеген бәяләү

Программа Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү дөгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда иқтисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларының берсе буларак эшкуарлыкны булдыруны һәм тотрыклы эшчәнлекне стимуллаштыручы уңайлы иқтисадый мохит формалаштыру;
- кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыру, эшчәнлек даирәләрен киңәйтүгә һәм предприятиеләрне иқтисадый ныгыту;
- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрне арттыру;
- эшкуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең эш хакы дәрәжәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килү;
- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баету;
- кече һәм урта эшкуарлыкның социаль жаваплылыгын арттыруга.

4. Эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы иқтисадый үсешне тәмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;
- халыкка көн күреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үт әү срогы
1	2	3	4	5
1. кече һәм урта эшкуарлыкның нәтижәле үсеше өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукий база булдыру	эшкуарлыкка ярдәм итү өчен чаралар оештыру һәм башка нәтижәле чаралар үткөрү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	эшкуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәмин итү	Сораштырыла торган документларның һәм аларны карауның төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенң төгәл, үтә күренмәле регламентларын булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкцияләүгә проект документацияләрен карау,	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар.

	субъектарына ярдам	элмэ такталарга һәм реклама мэгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган хәлгә күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.		
--	--------------------	--	--	--

3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы торышның уңай тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм тарату. Эшқуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, эшқуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатләрен яклау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
---	--	---	----------------------	-----------------

2. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру потенциалны, яшьләрне инновацион процесска җәлеп итү)

1	Яшьләрне эшқуарлыкка җәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән укыту, мэгълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр уздыру һәм башкалар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 ел
---	---	---	----------------------	--------------

3. кече һәм урта эшқуарлык субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме

1	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә эшқуарлык	эшқуарлык субъектларының потенциал инвесторлар белән үзара	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
---	---	--	----------------------	-----------------

	субъектларына ярдәм	хезмәттәшлеген оештыру, эшкуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын жәлеп итү		2023-2025 еллар
2	Мамадыш муниципаль районының Сон авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә эшмәкәрлек субъектларына Мамадыш муниципаль районының Сон авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшкуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
3	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә урта һәм эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм	Жирлек бюджеты акчалары	2023г. -15 мең сум. 2024г. -15 мең р. 2025г. -15 мең сум.
4. кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме				
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәэмин итү.	кече һәм урта бизнес вәкилләренә алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Сон авыл жирлеге башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга эшкуарлык субъектларын	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар

		жәлеп итү		
5. Эшқуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшқуарлык турында уңай жәмәгать фикирен формалаштыру				
1.	эшқуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешендә эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенең иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар

Һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында 2017 елның 24 көндәш...
 Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Прокуратурасының 2023 елның 24...
 номерлы 63-08-03 номерлы тәхдәткә, Татарстан Республикасы Мамадыш...
 муниципаль районы Сон авыл жирлегенә Устаны икътисады Татарстан...
 Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегенә бешкарма...
 һәм итү Тәрар бәрә:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Сон авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын раслауға.

2. Әндрә карарны авыл жирлегенә территориясендә урнаштырылган мәғълүмәт стандартларынла. Татарстан Республикасы хөкүмәт мәғълүмәтның рәтлән төрәтләнде (рәтлән) шулай ук Мамадыш муниципаль районның рәтлән мәғълүмәт "Интернет" мәғълүмәт-коммуникация чәтәрәдә урнаштырылған.

Татарстан Республикасы
 Мамадыш муниципаль районы
 Сон авыл жирлегенә
 Мамадыш муниципаль районы

М.Ф.Салимов